

SİRKÜLER
Sayı: 2009/150

İstanbul, 22.10.2009
Ref: 4/150

Konu:

VERGİ MEVZUATI AÇISINDAN GEÇERLİ OLAN FATURALAR, NAYLON FATURA (SMİYB) KULLANAN MÜKELLEFLERİN YAPABİLECEKLERİ DÜZELTME İŞLEMLERİ VE VARLIK BARIŞINDAN YARARLANMA İMKANI KONULARINDA İVDB TARAFINDAN DUYURU YAYINLANMIŞTIR

Uygulamada naylon fatura olarak adlandırılan, teknik olarak ise sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge (SMİYB) olarak tanımlanan faturaları bilerek ya da bilmeyerek kayıtlarına alan; gider veya maliyet yazarak bu belgelerdeki KDV'lerini indirim konusu yapan mükelleflerin, daha sonrasında yapabilecekleri düzeltme işlemlerini veya 19.06.2009 tarihi sonrası yapılan vergi incelemelerinde SMİYB kullanımı açısından eleştiri alabilecek mükelleflerin varlık barışı (5811 Sayılı Bazı Varlıkların Milli Ekonomiye Kazandırılması Kanunu) imkanlarından yararlanabilme koşulları hakkında, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı (İVDB) tarafından bir duyuru yayınlanmıştır.

Özellikle son dönemlerde artan bir şekilde, haklarında bilfiil vergi incelemesi başlatılmadan, Ba-Bs formlarından hareketle ya da vergi incelemesine alınan ve SMİYB düzenlediği ya da kullandığı gerekçesiyle rapor düzenlenen bir firmadan mal ya da hizmet alan mükelleflere vergi daireleri tarafından uyarı yazıları gönderilmekte; bu mükelleflerden yapmış oldukları tüm alımlar için KDV beyannamelerine düzeltme verilmesi ya da indirim konusu yapılan KDV'nin 4 katı tutarında teminat gösterilmesi istenmekte, aksi halde firmanın KOD listesine (kara listeye) alınacağı ve ayrıca vergi incelemesine başlanacağı belirtilmektedir. İVDB tarafından yapılan duyuruda, varlık barışından yararlanan mükelleflerin bu tarz incelemelerde bu imkanlarını kullanabilecekleri de ayrı bir başlık altında açıklanmıştır.

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı duyurusu.

Saygıdeğer Mükellefimiz,

Tüm mükelleflerimizin vergilendirmeye ilişkin ödevlerini harfiyen yerine getirmeye gayret ettiklerine inancımız tamdır. Bununla birlikte, bazı mükelleflerimizin, satın aldıkları mal ve hizmet karşılığında kendilerine verilen fatura vb. belgelerin vergi mevzuatı bakımından geçerli kabul edilemeyebileceğini bazen fark edemediklerine şahit olmaktadır. Bu nedenle, mükelleflerimizin vergi mevzuatı bakımından herhangi bir sorun yaşamamaları için satın aldıkları mal ve hizmet karşılığında fatura vb. belge alırken dikkat etmeleri gereken hususlar ile kayıtlarına intikal ettirmiş oldukları bu fatura vb. belgelerin arasında vergi mevzuatı bakımından geçerli kabul edilmeme ihtimali olan fatura vb. belge bulunduğunu sonradan fark ettiklerinde başvurabilecekleri yolları kısaca açıklamakta fayda görmekteyiz.

I - VERGİ MEVZUATI BAKIMINDAN HANGİ FATURALAR GEÇERLİDİR?

Bir Faturanın vergi mevzuatı bakımından geçerli olabilmesi için;

- 1- Faturanın anlaşmalı matbaaya bastırılmış olması (Maliye Bakanlığı amblemi olmalı) veya Noter tasdikli olması gerekir.
- 2- Düzenlenen fatura malı satan firmaya ait olmalıdır. Yani, faturanın üzerinde satıcı kim ise onun isim, unvan, vergi dairesi ve numarası basılı olmalıdır.
- 3- Fatura malı satın alan firmanın adına düzenlenmiş olmalıdır.
- 4- Fatura, gerçek bir alış veriş sonucu düzenlenmiş olmalıdır.
- 5- Malın veya hizmetin cinsi, miktarı ve fiyatı faturada doğru gösterilmiş olmalıdır.
- 6- Vergi mevzuatında belirtilen diğer şekil şartlarına uygun olarak düzenlenmiş olmalıdır.

II - HANGİ FATURALAR VERGİ MEVZUATI YÖNÜNDEN GEÇERLİ SAYILMAZ?

I. bölümde belirtilen şartlardan herhangi birini taşımayan faturalar vergi mevzuatı yönünden geçerli sayılmaz. Mesela; anlaşmalı matbaaya bastırılmış, alıcı firma adına, bizzat satıcı firma tarafından düzenlenmiş olsa bile gerçek bir alış-verişe dayanmayan faturaların vergi mevzuatı uyarınca gider belgesi olarak kabul edilmesi ve faturada yer alan KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün değildir.

III - VERGİ MEVZUATI YÖNÜNDEN GEÇERLİ SAYILMAYABİLECEK FATURA ÖRNEKLERİ

1- Hiçbir mal veya hizmet satın alınmadığı, böyle bir gider, masraf olmadığı halde, ödenecek vergi tutarını düşürmek için başkasından alınarak gider yazılan faturalar (*İşyeri asansörü tamir ettirilmediği halde asansör tamir ettirilmiş gibi tamirciden alınıp gider yazılan fatura gibi.*)

2 - Mal veya hizmet gerçekten satın alındığı halde, mal veya hizmetin satın alındığı satıcıdan fatura alınamadığı için, başkasından temin edilen faturalar. (*İşyeri asansörü gerçekten tamir ettirildiği halde, tamiri yapan tamirci yerine başka birinden temin eden tamir faturası gibi.*)

3 - Mal veya hizmet gerçekten satın alındığı halde, satın alınan mal veya hizmetin cins, miktar veya fiyatının farklı gösterildiği faturalar (*10 TL.'ye alınan malın, 100 TL.'ye alınmış gösterildiği faturalar gibi*)

IV-VERGİ MEVZUATINCA GEÇERLİ SAYILMAYAN FATURALARI KULLANANLARIN TESPİTİ

Teknolojinin ve e-devlet uygulamalarının gelişmesiyle birlikte, düzenledikleri faturaların vergi mevzuatı yönünden kabulüne imkan bulunmayan firmalar ile bu firmalarca düzenlenerek verilen faturaları kullanan mükelleflerin izlenip tespit edilmesi daha kolay hale gelmiştir.

Bir başka ifadeyle, mükelleflerimizin kayıtlarına intikal ettirdikleri fatura vb. belgelerin tamamı ile bunların arasında yer alan ve vergi mevzuatı yönünden geçerli sayılmayan faturalar kolayca tespit edilebilmektedir.

Kaldı ki, sahte ve muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleyen firmalar, düzenledikleri faturaları sadece bir firmaya değil, yüzlerce ve hatta binlerce firmaya vermektedir. Bu nedenle, Örneğin A firmasının hukuken geçerli olmayan faturayı B'den aldığı tespit edilmişse, B'nin bu tür fatura kestiği diğer yüzlerce firma da tespit edilmektedir.

Bu itibarla, vergi mevzuatı yönünden geçerli sayılmayan faturaları kullanan mükelleflerin incelemeye alınma ihtimali, normal bir mükellefin incelemeye alınma oranına göre en az 5-10 kat daha yüksek olmaktadır.

V - GEÇERLİ SAYILMASI MÜMKÜN OLMAYAN FATURALARI KULLANMANIN SONUÇLARI

Mal veya hizmeti gerçekten satın aldıkları halde faturasının geçerli olamayacağını fark edemeyen mükelleflerimiz, hem vergi mevzuatı uyarınca geçerli sayılması mümkün olmayan faturayı aldıkları kişiye KDV ödemiş olmakta, hem de bu faturaların vergi idaresince tespiti halinde, aynı KDV'yi gecikme faizi ve cezasıyla birlikte vergi dairesine ödemek durumunda kalmaktadırlar.

Bazı mükelleflerimiz ise, aldıkları faturanın, faturayı düzenleyen kişi veya firmanın KDV beyannamesinde beyan edilmesinin, faturanın geçerli olması için yeterli olduğuna inanmaktadırlar.

Halbuki, faturayı düzenleyen kişi veya firmanın, kestiği faturayı KDV beyannamesinde göstermesi, faturanın geçerli olduğu anlamına gelmez. Çünkü bazen komisyon karşılığı naylon fatura ticareti yapanlar bile; vergi dairesine kayıt yaptırıp, verdikleri faturayı da beyan etmekte, ancak çıkan vergiyi ödememektedirler.

VI - VERGİ MEVZUATINA GÖRE GEÇERLİ SAYILMAYAN FATURADAN NASIL KORUNULUR?

- 1 - Faturanın, hukuken geçerli olması için gerekli 6 şartın tamamını taşımasına dikkat edilmelidir.
- 2 - Ödemeler banka kanalıyla hesaptan hesaba yapılmalıdır.
- 3 - Çek düzenlenmesi halinde, çekin mutlaka nama yazılı olmasına dikkat edilmelidir.
- 4 - Hesap sahibi ile adına çek düzenlenen firma, faturada yazılı firmayla aynı olmalıdır.
- 5 - Alınan mal ve hizmetle ilgili tüm belgeler (fatura, serbest meslek makbuzu, gider pusulası vb.) titizlikle saklanmalıdır.

Ancak ödemelerin çekle veya banka kanalıyla yapılması veya evrakların muhafaza edilmesi, bir faturanın vergi mevzuatı yönünden geçerli olduğu anlamına gelmez. Kullanılan faturanın gerçek bir alış verişe dayanması ve malın veya hizmetin cins, miktar ve fiyatının da mutlaka doğru gösterilmesi gerekir.

VII- FATURALARIN VERGİ MEVZUATI YÖNÜNDEN GEÇERLİ SAYILMAYABİLECEĞİNİN SONRADAN FARKEDİLMESİ HALİNDE YAPILABİLECEK İŞLEMLER

1. Mükelleflerimiz, Vergi Mevzuatı Yönünden Geçerli Sayılmadığını Sonradan Fark Ettikleri Faturaları İsterlerse Kendiliklerinden Kayıtlardan Çıkartarak Düzeltme Beyannamesi Verebilirler.

Bu durumda, indirim konusu KDV tutarının, kayıtlardan çıkarılan faturada gösterilen tutar kadar azalması sonucu, ödenmesi gereken KDV'de artış meydana gelebilecektir. Bu durumda, daha önce ödenmemiş olan KDV tutarının gecikme faizi ve cezasıyla birlikte ödenmesi gerekmektedir. Örneğin; Ocak 2007 döneminde mükellefin alınan faturalarının 1.000 TL.lik kısmının vergi mevzuatı yönünden geçerli olmadığı anlaşılırsa, mükellefin karşılaşacağı mali külfet aşağıdaki gibi olacaktır.

İndirimi reddedilen alışlar (KDV hariç)	1.000,00
Tarh Edilecek KDV	180,00
Vergi Ziyası Cezası	90,00
Gecikme Faizi (Ocak 2007-31/12/2009)	153,75
Toplam Tutar (TL)	423,75

2. Mükelleflerimiz, Vergi Mevzuatı Yönünden Geçerli Olmadığını Sonradan Fark Ettikleri Faturaları İsterlerse Kendiliklerinden Kayıtlardan Çıkartarak Pişmanlıkla beyanname verebilirler.

Beyannamelerin pişmanlıkla verilmiş olması dolayısıyla çıkabilecek ödenmesi gereken KDV için

İndirimi reddedilen alışlar (KDV hariç)	1.000,00
Tarh Edilecek KDV	180,00
Vergi Ziyai Cezası	0,00
Pişmanlık zammı(Ocak 2007-31.12.2009), (aylık %2,5)	153,75
Toplam Tutar (TL)	333,75

mükellefler adına Vergi Ziyai Cezası kesilmez. Vergi aslının pişmanlık zammı ile birlikte ödenmesi

yeterlidir.

3. Kullandıkları Geçerli Kabul Edilemeyen Faturaları Kendiliklerinden Kayıtlarından Çıkartmayan Mükelleflerimiz Hakkında Vergi İncelemesi Yapılır.

Rapor sonucuna göre mükelleflerimiz, KDV, gecikme faizi ve ceza ile muhatap kalabilir. Kayıtlara intikal ettirilen faturanın naylon olduğu ve bilerek kullanıldığı tespit edilirse üç kat ceza kesilir. Örneğin; Ocak 2007 döneminde alınan 1.000 TL'lik faturanın naylon olduğu ve bilerek kasten kullanıldığı anlaşılırsa, karşılaşılabilecek mali külfet aşağıdaki gibi olacaktır.

İndirimi reddedilen alışlar (KDV hariç)	1.000,00
Tarh Edilecek KDV	180,00
Vergi Ziyai Cezası	540,00
Gecikme Faizi (Ocak 2007-31/12/2009)	153,75
Toplam Tutar (TL)	873,75

Bilerek naylon fatura kullanan mükelleflerin uzlaşma hakkı da bulunmadığı gibi haklarında Cumhuriyet Savcılığına vergi kaçakçılığı yaptığı iddiasıyla suç duyurusunda da bulunulur.

4. Vergi Mevzuatı Yönünden Geçerli Sayılmayan Faturaları Kayıtlarına İntikal Ettirdikleri İçin Haklarında 19 Haziran 2009 Tarihinden Sonra Vergi İncelemesine Başlanmış Olan Mükelleflerimizin Varlık Barışından Yararlanmaları Mümkündür.

Varlık barışından yararlanma hakkı bulunan mükelleflerimiz, beyan ettiği varlığın %5'i oranında (varlık yurt dışından getiriliyorsa % 2) vergi ödemekle yükümlüdür. Yapılan incelemede, beyan edilmiş olan varlık tutarı, indirimi reddedilen tutardan mahsup edilir. Mükellef varlık barışı kapsamında ödemediği vergi dışında, KDV, gecikme faizi ve vergi ziyai cezası ile karşılaşmaz. Örneğin, mükellefin yapılan denetimler sonucunda 2007 Ocak döneminde 1000.- TL'lik indirimi reddedilmesi gereken KDV'si bulunmaktadır. KDV açısından mükellefin varlık barışından yararlanması durumunda karşılaşılabilecek tablo şöyle olacaktır.

İndirimi reddedilen alışlar (KDV hariç)	1.000
Varlık Barışı Kapsamında Beyan Edilen Tutar (TL.)	1,000
Fark	0
Tarh Edilecek KDV	0
Vergi Ziyası Cezası	0
Gecikme Faizi (Ocak 2007-31/12/2009)	0
Toplam Tutar (TL) (Varlık Barışı Kapsamında Beyan Edilen Tutar x %5)	50

Vergi Mevzuatı Yönünden Geçerli Sayılmayan Faturaları Kayıtlarına İntikal Ettirdikleri Halde Haklarında Henüz Vergi İncelemesine Başlanılmayan Mükellefler De Varlık Barışından Yararlanabilir.

Herhangi bir nedenle farkında olmadan vergi mevzuatı yönünden geçerli sayılması mümkün olmayan fatura vb. belgeleri kayıtlarına intikal ettirmiş olduklarını sonradan farkeden mükelleflerimizin, kullanmış oldukları bu tür faturalar için herhangi bir işlem yapmadan bağlı oldukları vergi dairesine başvurarak Varlık Barışından yararlanma taleplerini yazılı olarak iletmeleri gerekmektedir.

5.Vergi Mevzuatı Yönünden Geçerli Sayılmayan Faturaları Kayıtlarına İntikal Ettirdikleri Halde Haklarında Henüz Vergi İncelemesine Başlanılmayan Mükellefler De Varlık Barışından Yararlanabilir.

Herhangi bir nedenle farkında olmadan vergi mevzuatı yönünden geçerli sayılması mümkün olmayan fatura vb. belgeleri kayıtlarına intikal ettirmiş olduklarını sonradan farkeden mükelleflerimizin, kullanmış oldukları bu tür faturalar için herhangi bir işlem yapmadan bağlı oldukları vergi dairesine başvurarak Varlık Barışından yararlanma taleplerini yazılı olarak iletmeleri gerekmektedir.

VIII. SONUÇ

Mükelleflerimizin, basiretli bir işadımı olarak davranacaklarına, vergi mevzuatı yönünden geçerli kabul edilmesine imkan bulunmayan fatura kullanmakla karşılaşmamak için gerekli tedbirleri alacaklarına, özellikle "naylon fatura" kullanmak gibi hem maddi külfet hem de hapis cezası ile sonuçlanabilecek bir yönleme başvurmuyacaklarına, bu tür faturalar için komisyon ödemek yerine, biraz daha fedakarlık yapıp vergilerini ödemeyi tercih ederek "vergi idaresi kapımı ne zaman çalacak?" stresi yaşamak istemeyeceklerine eminiz.

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı olarak siz değerli mükelleflerimizin her zaman olduğu gibi "kayıt dışı ekonomi" ve "naylon fatura"ya karşı yürütmekte olduğumuz mücadelede de bize vereceği her türlü destek için teşkilatım adına şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

Mehmet KOÇ
İstanbul Vergi Dairesi Başkanı

SORU / CEVAP	YURTIÇİ	YURTDIŐI
Varlık Barışı 'ndan kimler yararlanabilir ?	Gerçek ve Tüzel KiŐiler	Gerçek ve Tüzel KiŐiler
Varlık Barışı kapsamına giren varlıklar nelerdir ?	Para,Döviz,Altın,Menkul Kıymet ve Diğer Sermaye Piyasası araçları,taŐınmazlar	Para,Döviz,Altın,Menkul Kıymet, ve Diğer Sermaye Piyasası araçları,taŐınmazlar
Bildirim veya Beyan nerelere yapılabilir ?	Sadece Vergi Dairelerine beyan (TaŐınmaz dıŐındaki varlıkların bankaya yatırılması zorunludur)	Banka,Aracı Kurum veya Vergi Dairelerine beyan/bildirim yapılabilir.
En son beyan tarihi nedir ?	31.12.2009	31.12.2009
Beyan edilen varlıkların deftere kayıt zorunluluğu var mı ?	Defter tutmak zorunda olanlar için kayıt zorunluluğu vardır.	Defter tutmak zorunda olanlar için kayıt zorunluluğu vardır.
Vergi Oranı	%5	%2
Ödeme Süresi	Beyan tarihini izleyen ayın sonu	Beyan tarihini izleyen ayın sonu
Beyan edilip kayıtlara alınan varlıklarda sermayeye ilave zorunlu mu ?	Sermayeye ilave zorunlu	Zorunlu değildir. İstenirse ilave edilebilir
Sermayeye ilave süresi	6 ay içinde ilave edilmesi şarttır.	İlave edilmek istendiğinde süre kısıtlaması yoktur.
Ödenen Vergiler gider yazılabilir mi ?	Gider yazılamaz	Gider yazılamaz
Beyan edilen taŐınmazlar için amortisman ayrılabilir mi ?	Amortisman ayrılamaz	Amortisman ayrılamaz
Birden fazla beyanda bulunulabilir mi?	Evet	Evet